

[Finansministeren.]

vil der i 1970 højst være kapacitetsreserver til en forøgelse af nationalproduktet på 4 pct.

Under de økonomiske debatter her i folketinget i foråret og efteråret er regeringen blevet beskyldt for at føre en økonomisk politik, der sigter mod at fremtvinge en nedgang i det private forbrug. Jeg kan ikke se, at der er holdepunkter for denne kritik. Det er derimod rigtigt, at stigningstakten i det private forbrug, som i 1969 har ligget på 6-7 pct., for det kommende år må reduceres væsentligt. Vi må indstille os på, at det private forbrug ikke kan stige mere end et par procent. Denne langsommere stigning i det private forbrug er den pris, vi må betale, hvis vi vil opnå den tilsigtede forbedring af betalingsbalancen.

Den finanspolitik, der her lægges frem for finansåret 1970-71, må således ses i et videre perspektiv, som et centralt led i regeringens bestræbelser for at løse de fundamentale problemer i den danske økonomi.

Den stærke vækst i de offentlige udgifter repræsenterer et af disse problemer, og det kan som nævnt ikke løses fra det ene år til det andet. Regeringen har lige siden sin tiltræden søgt at beskære stigningen i statens udgifter. Disse bestræbelser gav sig i 1968-69 udslag i besparelser på 600 mill. kr., der blev videreført i indværende år og suppleret med yderligere besparelser på 225 mill. kr. Denne politik slår i år igennem på den samlede stigning i statens udgifter, der med 13 pct. — heri indregnet pris- og lønstigninger — er langsommere end i de foregående år.

Denne linje vil blive videreført i de følgende år. For 1970-71 sløres billedet dog som nævnt af overgangen til kildeskat, der medfører, at de hidtidige skattelempelser for pensionister og enlige forsørgere erstattes med forhøjede pensioner og børnetilskud, og i endnu højere grad af merudgifter i kraft af de allerede omtalte sociale reformlove fra sidste halvdel af 1960'erne, især udbygningen af de familiepolitiske ydelser fra 1. januar 1970 og overgangen til fuld folkepension den 1. april 1970. En merudgift på 600 mill. kr. i 1970-71 udløses alene af disse tre lovændringer.

Bestræbelserne for at opnå en langsommere stigningstakt i de offentlige udgifter er ikke begrænset til statsbevillingerne. Gen-

nem reformen af byrdefordelingen mellem staten, amterne og kommunerne, der får virkning fra 1. april 1970, er skabt et bedre grundlag for amternes og kommunernes udgiftsprioritering. Reformen ændrer ikke den samlede udgiftsbalance mellem staten og kommunerne under ét, men medfører en omlægning af hidtidige refusions- og tilskudsregler, således at den offentlige myndighed, der træffer beslutning om en udgift, selv kommer til at bære en større andel af udgiften end hidtil og herigennem vil få en mere direkte interesse i en økonomisk forvaltning af opgaven.

Det er regeringens hensigt at fortsætte den påbegyndte omlægning af byrdefordelingen og udvide denne administrative reform til også at omfatte en ændret opgavefordeling mellem stat og kommuner. Der vil her i første række blive tale om overflytning til kommunerne og især amterne af en række hidtidige statsopgaver, mest typisk sådanne, der omfatter institutioner spredt ud over landet. Ved at henlægge disse under de lokale myndigheder vil der kunne opnås en nærmere kontakt end hidtil mellem den enkelte institution og den ansvarlige administrative myndighed og skabes snævrere forbindelse til beslægtede institutioner, der allerede henhører under de lokale myndigheder. Også herved vil der kunne opnås økonomiske fordele.

I fortsættelse heraf kan jeg nævne den strukturændring, som er foreslået af socialreformkommissionen, og som socialministeren i indværende folketingsår vil fremsætte lovforslag om. Denne reform ligger inden for sit område helt på linje med regeringens almene bestræbelser for at henlægge offentlige opgaver til løsning i det lokale område, hvor de hører hjemme. Der opnås herved en mere direkte betjening af borgerne; der vil blive en kortere forbindelse mellem forvaltningen og den økonomisk ansvarlige myndighed, og vi kan undgå en del unødigt dobbeltadministration.

De nævnte reformprogrammer vil kræve et betydeligt forberedende arbejde, og det vil derfor tage tid, før iøjnefaldende finansielle resultater er opnået.

Den opbremsning af stigningstakten i de offentlige udgifter, som vi er ved at gennemføre, stiller langt større krav om en omhyggelig og planmæssig prioritering af opga-